A°. 1856. N°. 280.

DINGSDAG 25 NOVEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT 25 November.

Men blijft melden, dat Rusland toegevensgezind is, en voegt er bij, dat daarvan zelfs in eene cirkulaire van prins *Gortschakoff* officieel blijk is gegeven. Te Petersburg heerscht buitendien groote levendigheid in de diplomatieke kringen; ook te Parijs heeft de minister van buitenland het zeer druk met de groote kwestien van den dag. Men heeft daarom steeds hoop, dat de zaken zullen geschikt worden, ofschoon voor heden van de wijze van schikking nog bijna niets met zekerheid bekend is.

Generaal *Dufour* heeft Parijs verlaten; of de zaak van Neufchatel door die reis nader tot eene regeling is gebragt, is nog onbekend. Alle groote mogendheden, behalve misschien Engeland, zegt 't *J. des Déb.*, begeeren, dat Zwitserland toegeve en aan de gevangen genomen hoofden van den royalistieschen opstand amnestie verleene, opdat Pruissen dan met te meer grond grootmoedig al zijne regten op het Prinsdom zou kunnen prijs geven. Men is echter nog niet in 't minst verzekerd, dat men door de Helvetische Konfederatie dezen eersten stap zal kunnen laten doen. Als men het bestuur van Bern daartoe niet kan brengen, dan zal de regeling nog vele moeijelijkheden aanbieden.

In Spanje weêrspreken sommigen het aanwezig zijn der plannen omtrent de fusie der beide takken van het koninklijk huis. Dat daarvan evenwel met regt sprake van is, maakt men op, uit de opname, zelfs door het *J. des Débats*, van 't berigt dier plannen, welk blad anders omtrent Spanje zoo voorzigtig is, en ook uit de omstandigheid, dat het voornemen thans te Madrid heerscht eene algemeene amnestie voor de Karlisten af te kondigen, ook voor de uitgeweken prinsen, mits deze de bestaande regering erkennen.

In de Dominikaansche republiek, gaat het, nadat de heerschzuchtige plannen van keizer *Faustinus* zijn verijdeld, nog niet goed. De voorstanders van de vereeniging met de Unie werken zoo ernstig, onder medeweten van president *Santana*, dat men den verbannen oud president *Baez* heeft teruggeroepen.

Luxemburg en Belgie wekken voor ons nog zeer de belangstelling. De sluiting der Kamer te Luxemburg heeft de gemoederen er zeer opgewonden. Men vraagt elkander: wat zal de regering doen? Zal zij de Kamer ontbinden, of een *coup d'état* wagen? De *Courrier du Grand Duché* zegt, daarop zinspelende: „Wanneer wij heden het regt des sterksten ons moeten laten welgevallen, zoo koesteren wij toch het vertrouwen, dat spoedig het verstand zal zegevieren over een stelsel, dat strijdig is met onze zeden en met onzen staatsvorm."

In Belgie is de onderwijskwestie nog niet beslecht. Onder Brussel zal men zien, hoezeer de minister *Dedecker* zich aller ongenade dreigt op den hals te halen, door te midden der partijen te willen blijven staan. Hij heeft de eischen en taal der Ultramontaansche bladen met een kracht bestreden, die hem nieuwe heftige aanvallen verzekert. Maar hij heeft, zelf lid en een der hoofden der klerikale partij, daarbij eene rigting gegispt, die zich niet alleen bij de Belgische Roomsche pers, maar helaas bij al de organen van de ultramontaansche partij openbaart!

— Bij Zr. Ms. besluit zijn benoemd tot regters in de arrond.-regtbank te Amsterdam: mr. *S. Wildschut*, regter-plaatsvervanger en advokaat, en mr. *L. A. van Wensen*, plaatsvervangend kantonregter en adv.; — tot plaatsverv. kantonregter te Amersfoort mr. *J. W. A. Schneiders van Greyffenswerth*, advokaat aldaar.

— Bij Kon. besluit is aan mr. *C. W. A.* baron *van Haersolte van den Doorn*, gewezen regter in de arrondissements-regtbank te Zwolle, een pensioen verleend van *f* 1066 's jaars.

— Bij kon. besluit is aan den met verlof hier te lande aanwezigen 1. luit. der infanterie, adj. bij den generalen staf van het leger in N. Indië, *C. Pantekoek*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend, onder toekenning van pensioen.

:— In de residentie is aangekomen en afgestapt aan het Hôtel Paulez, de ridder *Preu*, kapt. van het Oostenrijksche fregat Radetsky, komende van het Nieuwediep.

*— Uit Amersfoort schrijft men van den 24 Nov.: „In den afgeloopen nacht is zekere *Teunis van Eck*, beschuldigd van diefstal, en die reeds de helft van zijnen 40jarigen leeftijd in tuchthuizen heeft doorgebragt, uit de gevangenis te dezer stede ontvlugt, door zich langs de aaneengeknoopte repen van zijne bedlakens neder te laten van uit een naar gissing 50 voet hooge muurgat. Na er eene ijzeren staaf uitgewerkt te hebben, en vervolgens door het water van de stadsgracht heen te gaan, met behulp van een langen stok, welken hij, den muur overgeklommen zijnde, uit een naastgelegen huis had opgenomen, maar na gemaakt gebruik aan de overzijde der gracht weêr nederlegde, heeft hij verder zijne vlugt voortgezet."

*— Naar wij vernemen heeft de groote violist *Otto von Königslöw*, met de heeren *Dahmen*, *Craeyvanger* en *Bekker*, het voornemen, binnen kort twee Kwartet-Soirées hier ter stede te geven. Den kunstliefhebbers staat dus langs dien weg een buitengewoon kunstgenot te wachten.

— Men verneemt, dat, als een gevolg der bemoeijingen van de kommissie, die zich onlangs van Meppel naar 's Gravenhage begeven heeft, om bij den Minister van Binnenlandsche zaken pogingen aan te wenden tot behoud van het telegraaf-kantoor aldaar, Z. Exc. nu daarop berigt heeft, dat het te Meppel zal gevestigd blijven, echter onder voorwaarde, dat de gemeente daarvoor jaarlijks eene som van *f* 1500 waarborgt. *Dbl. v. 's Gr.*

*— Door het bestuur der afdeeling van den Helder en omstreken der Hollandsche maatschappij van landbouw is dezer dage aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal een adres gezonden, onderteekend door meer dan 200 landbouwers, tot opheffing der tienden en vervanging daarvan door eene vaste grondrente, welke afkoopbaar zou zijn; een ander naar aanleiding van het voorstel te dier zake van den baron *Sloet tot Oldhuis*.

— Naar men verneemt, zijn in de zitting van het Kantongeregt te Utrecht van den 21. November 1856, weder twintig personen tot boeten of gevangenisstraf verwezen, ter zake van:

1 als ondernemer van een postwagen, overladen van den wagen.
1 uiten van scheldwoorden.
3 des nachts verwerken van drekstoffen tegen de voorschriften.
3 uitkloppen van karpetten, enz. tegen de voorschriften.
3 zich in kennelijk beschonken toestand op straat te vertoonen.
1 op den openbaren weg wateren, elders dan in de daarvoor bestemde bakken.
1 plaatsen van voorwerpen op de voor de voetgangers bestemde kleine steenen.
2 buiten noodzaak rijden op de voor de voetgangers bestemde kleine steenen.
1 zonder toezigt op den weg laten staan van met paard bespannen rijtuig.
2 op marktdag inrijden der Lijnmarkt anders dan van de zijde der Choorstraat.
2 bezigen van rijtuigen niet voorzien van noodriemen.

— Men verzoekt ons 't volgende te plaatsen.

„De hoogste prijs van het tarwebrood van de eerste hoedanigheid is deze week te Brussel 22 cent (45 centimes) en in de goedkoope bakkerij 20 à 21 cent (42 centimes). Te Utrecht is die prijs 30 *cent*. Een zoo groot verschil schijnt op nieuw de noodzakelijkheid aan te toonen, dat zich hier, even als dit in sommige plaatsen van ons land reeds geschiedt, eenige vermogende ingezetenen vereenigen en bakkers aanstellen, die het brood voor eenen prijs verkoopen in verhouding tot den prijs der granen, opdat ook Utrechts ingezetenen het gewenschte voordeel mogen trekken van de lagere graanprijzen." X.

— Aan de *N. Rott. Ct.* wordt uit Gouda van den 23. Nov. geschreven: Heden nacht is het, langs de rivier de Gouwe, loopende jaagpad, tusschen Waddingsveen en Boskoop doorgebroken, waardoor de polders van Randenburg en Middelburg genoegzaam geheel onder water staan. Heden morgen is nog op eene tweede plaats, naar men verneemt, een doorbraak ontstaan. Ongelukken zijn, zoo ver men weet, niet te betreuren; het nog in het land loopend vee is gered; slechts is hier en daar eenig klein vee omgekomen.

Eerst schijnt de binnenkant van den dijk aan de polderzijde weggezakt te zijn, waarna ook de waterkeering is bezweken, het geheel over eene lengte van 30 ellen ongeveer. Door de afsluiting van den Rijn te Goudsluis, is het water thans afgesloten en een weinig zakkend door de groote oppervlakte waarover het zich verdeelt.

— Uit Gramsbergen schrijft men, dat het water in de Vecht, sedert de laatste regens, sterk gewassen is en reeds nagenoeg 70 duim boven stuwpeil staat.

— Den 22 Nov. vertrok van Heusden eene kommissie uit den gemeenteraad dier plaats naar 's Hage, vergezeld van een deelhebber der onderneming van de Heusdensche stoomboot, ten einde bij den minister van binnenlandsche zaken aan te dringen op de verbreding en verdieping van het zoogenaamde Heusdensche gat, loopende van af de Maas naar de haven te Heusden, welke uitsluitend voor de vaart op Heusden bestemd is. *N. R. Ct.*

— Uit Winkel (Noordholland) wordt gemeld, dat de gewoonte, om bij de dusgenaamde slagt sterken drank te schenken, weder een zeer treurig gevolg heeft gehad. Een oppassend jongeling, uitgenoodigd om mede te drinken, is spoedig beschonken geraakt. Gedrongen om vol te houden, is de jongeling bewusteloos geworden, en onder vrolijk gejuich naar zijns meesters huis gedragen, alwaar echter de dragers met schrik ontwaarden, dat zij een lijk hadden overgebragt. Dadelijk aangewende geneeskundige hulp heeft niet mogen baten. *D. v. 's Gr.*

— Men schrijft uit Antwerpen, dat de zich aldaar bevindende Nederlandsche élèves bij de koninklijke akademie van schoone kunsten eene kommissie uit hun midden hebben benoemd, belast met de inzameling van gelden ten behoeve van het op te rigten monument voor onzen volksdichter *Tollens*. *N. R. Ct.*

TEXEL, 21 November.

Uitgezeild Anna Christina, kapt. *Joon*, naar Batavia.

22. Binnengekomen Bellatrix, kapt. *Sandberg*, van Batavia.

23. Binnengekomen Waalstroom, kapt. *Mellink*, van Batavia, en Zuiderzee, kapt. *de Jong*, van Havanna.

BROUWERSHAVEN, 22 November.

Binnengekomen Brouwershaven, kapt. *Rahaak*, van Batavia.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 24 *Nov.* 0.90 El; + AP. 7,85. Gev. 0 d. *Keulen*, 23 „ 5 v. $1/2$ d. (5 v. $1 1/2$ d. Rijnl.) Gev. $1/2$ d. Rijnl.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gister zijn ingekomen:

een wets-ontwerp tot wijziging van hoofdstuk V der Staats-begrooting voor 1855;

een wets-ontwerp tot aanmoediging van den invoer van granen en andere levensbehoeften;

een wets-ontwerp tot onteigening van perceelen voor den aanleg van een kanaal door Zuidbeveland;

eene missive van den Minister van Justitie ten geleide van eene nadere nota van wijziging van hoofdstuk IV der Staatsbegrooting voor 1857.

De algemeene beraadslagingen over de begrootingswetten voor 1857 zijn voortgezet.

De heer *van Bosse* heeft het eerst het woord gevoerd, en gewezen op het merkwaardige verschil van denkbeelden, 't welk zich onder de leden, welke gerekend worden tot de anti-revolutionaire partij te behooren, heeft voorgedaan. Hij heeft daarbij in-

zonderheid de aandacht der leden gevestigd op hetgeen door den heer *van Foreest* in 't midden is gebragt; maar gemeend, dat, gelet op de rekbaarheid van diens staatkundige beginselen, de bestaande nevelen daardoor geenszins zijn opgehelderd. — Hij heeft ook, op staatkundigen grond, de vrijzinnige partij verdedigd, en begrepen, dat in goeden zin, zoowel de eerste, als de derde *Willem* der prinsen van Oranje, in 't belang des volks, daartoe moesten worden gerekend; en wat de inzigten dezer partij, betreffende de belastingen, aangaat, heeft hij gemeend, dat de voorstellen, welke in 1851 van dien kant zijn uitgegaan, om ook het roerend kapitaal te belasten, en alzoo eene onregtvaardigheid in ons belastingstelsel te herstellen, welligt misnoegen hebben verwekt, maar dat het er toch eenmaal toe zal moeten komen, ofschoon het dan ook nog eenige jaren zal duren, voor dat men daartoe zal kunnen besluiten.

De Spr. heeft bedenkingen geopperd tegen de te hoog opgevoerde uitgaven, zonder genoegzaam daartegen opwegende middelen. Hij verklaart zich geenszins tegen buitengewone uitgaven, wanneer van de noodzakelijkheid is gebleken en de middelen voorhanden zijn om daarin te voorzien; maar tegen de verhooging van gewone uitgaven, bepaaldelijk op de hoofdstukken van Binnenl. Zaken, Justitie en Marine.

De heer *Thorbecke* heeft verklaard, dat hij bij deze beraadslaging geene bepaalde vragen aan het ministerie zou rigten, maar slechts eenige opmerkingen in 't midden zou brengen, die het welligt er toe zouden leiden, om aan te vullen hetgeen het reeds over zijne rigting gezegd heeft. Door hetgeen de minister van Justitie, in de zitting van verleden zaturdag, dienaangaande medegedeeld heeft, is hij versterkt in zijne reeds vroeger opgevatte meening, dat het vorige ministerie niet alleen wegens het vraagstuk van het onderwijs is afgetreden. Aan het tegenwoordige ministerie schrijft hij eene meer ernstige en gemoedelijke gedachte toe, dan aan het vorige; de vraag is echter: waarop komt die gedachte neder, en wat is het beginsel 't welk men voornemens is te volgen? Is het 't dusgenaamde anti-revolutionaire beginsel, hetwelk verl. zaturdag door den heer *v. Foreest* ontwikkeld is?

Voorts nagaande de verklaringen, die voorkomen in de memorie van antwoord op het verslag der Kamer, merkte de Spr. aan, dat er gewis geene vrees bestaat voor verbreking der grondwet; maar dat het de vraag is, *hoe* de grondwet zal worden nageleefd. Men kan de grondwet betrachten als een feit dat niet op zijde geschoven kan worden, en ook als een levensbeginsel. — Het komt hem voor, dat de Regering de behoefte aan overeenstemming met de wetgevende Kamers eenigzins wil beperken. — In de memorie van antwoord vindt hij eene bevredigende oplossing van de gedane vraag, of bij het goevernement niet de neiging heerscht, om zekere kerkelijke kleur aan te nemen, of althans om verlangens en wenschen, op kerkelijk terrein geuit, te bevredigen? — Wat het vraagstuk van het onderwijs betreft, herinnert hij, dat de Min. van Justitie den 25. Sept. jl. in de Kamer verklaard heeft, dat het de taak der Regering en haar pligt is, de zorg voor de christelijke behoeften van het volk geheel over te laten aan degenen aan wie zij overgelaten moet worden.

Met het oog op de door den minister afgelegde verklaring, dat het ministerie niet gekomen is om al de droombeelden van de petitionarissen aangaande het onderwijs te vervullen, en dat het geen ministerie van de minderheid wil zijn, maar de bezwaren tegen de gewetensvrijheid uit den weg wil ruimen, heeft de Spr. gevraagd of het ministerie reeds onderzocht en beslist heeft, dat hetgeen, waaraan men den naam van gewetensbezwaren geeft, dit wel is, en of die bezwaren kunnen worden opgeheven. Hij wil de regten van niemand krenken; maar de vraag is, of iemands regten in gevaar zijn, en of de overheid eene taak op zich zal nemen, die, volgens de Grwt., niet de taak der regering kan wezen. Hij beschouwt de verschijning van het ministerie als eene natuurlijke ontwikkeling, of als een ziekte-verschijnsel. Is de anti-revolutionaire gedachte een levens-beginsel, een levens-element der regering, dan heeft zij er regt op, hare plaats te vervullen, en dan zal hij gerust de ontwikkeling daarvan afwachten. Men moet die proefneming niet ontzien; hij is daarvoor volstrekt niet beducht; hij zou zelfs het levensbeginsel van dit kabinet versterkt willen zien door deelneming b. v. van het lid uit Leyden (den heer *Groen*) en den Spr. uit Alkmaar (den heer *v. Foreest*). De uitkomst der proef kan leerzaam zijn en tot bevordering van het algemeen welzijn strekken.

De minister van finantiën beantwoordde daarop den heer *van Bosse* en den heer *Thorbecke*, en deed uitkomen, dat de heer *Groen*, Zaturdag jl., onderscheidene malen onderscheid maakte, tusschen den minister van justitie en de ministers gezamenlijk, en dit den schijn gaf, alsof er verschil van gevoelen bestaat tusschen de leden van het ministerie, b. v. over het onderwijs. 't Ministerie is meer homogeen dan welligt eenig vorig kabinet. Z. Exc. zegt verder, dat de ministers in de eerste plaats dienaren der kroon zijn. Men is ja uitvoerder zijner eigene gedachte, doch alleen in zoover die overeenstemt met de gedachte van het hoofd van den staat. Als die gedachte strijdt met de overtuiging van den minister, dan zal ieder eerlijk minister zijne portefeuille nederleggen. De heer *van Bosse* heeft eene reeks van grieven behandeld, die men de konstitutionele partij aandoet. Men kan, zegt de minister, daar tegenover stellen eene reeks van grieven tegen de regering of de konservatieve of anti-revolutionnaire partij aangevoerd. Dat alles kan uit den weg geruimd worden, zoo er maar geene overdrijving plaats hebbe en Z. Exc. betreurt het dat de partij, die tegen de regering is, het er op toelegt om al wat de regering doet in minachting te brengen en het goede te verzwijgen. En als men nu ziet, dat die toon uitgaat van deze kamer en dat die grief door al de couranten wordt overgenomen, dan betreurt hij die overdrijving nog te meer.

Z. Exc. komt nu terug tot het standpunt der Regering; zij is gesteld op gemeen overleg, maar zoekt daarin niet uitsluitend hare kracht. Het voorstel tot afschaffing van den akzijns op het gemaal geschiedde alleen omdat de middelen het toelieten en omdat het noodzakelijk was, doch het werd niet gedaan om in het spoor der oppositie te geraken. Maar daaruit moet nu niet volgen dat dit jaar ook de akzijns op de brandstoffen moet worden afgeschaft; hij moet zich daartegen met alle kracht verzetten, vooral met het oog op de ongelegenheden die daaruit voor de gemeenten zouden voortvloeijen. Wordt de akzijns op de brandstoffen nu niet afgeschaft, het is de eigen schuld der Kamer; had zij die afschaffing verlangd, dan had de belasting op het gemaal kunnen behouden blijven.

Wat aangaat het verwijt van verhooging van uitgaven, zoo wijst de Minister op België, daar gevoelt men sympathie voor de mindere ambtenaren. De ambtenaar moet zijn loon hebben; de mindere ambtenaren hebben naauwelijks het noodige om niet van honger om te komen, vleesch zien ze niet en sommige hebben kwalijk het brood om te leven. Het doet hem leed, dat er hier zoo weinig sympathie voor de lagere ambtenaren bestaat.

De Minister van Binnenlandsche Zaken haalde aan, dat Zaturdag jl. de heer *Groen* een Duitscher had nagezegd: »die boven de partijen staat, raakt er eens onder," doch hij vindt het niet noodzakelijk dat het Ministerie er onder gerake. Men kan zich ook verwijderen en als hier met eene partij moet worden geregeerd, het beheer der zaken overlaten aan partij-mannen. Boven de partijen- zegt de Minister — staat het Nederlandsch Volksbestaan, hooger opklimmende dan tot de jaren 1848 of 1795. Wij kregen onze onafhankelijkheid door de volharding van ons Vorstenhuis. De liefde voor dat Huis is nationaal en de Koning staat daardoor boven de partijen. De politieke leus moet zijn: het nationale te bewaren en wat vreemd is aan onzen volksaard te weren. Vooral moet het godsdienstig karakter des Volks, de Christelijke zin, worden geëerbiedigd en gehandhaafd, en moet het onderwijs Christelijk zijn. 't Algemeen verlangen des Volks is: de gemengde Christelijke school. Over de mate van het Christelijk element behoort de Staat geen uitspraak te doen, maar men moet met de wet in de hand, niet uit de school weren wat het algemeen verlangt. Mogt de tijd komen, dat men aan 't algemeen Christelijke niet genoeg heeft, dan eerst zal men de gesplitste school moeten openen. 't Ministerie kwam niet, om aan den wensch aller petitionnarissen te voldoen, maar om hunne bezorgdheid weg te nemen.

De Minister van Justitie zegt op de vraag des heeren *Thorbecke*: »of in Limburg zou kunnen geschieden wat in Luxemburg voorvalt?" dat hij zulks niet gelooft. Hij doet den heer *Thorbecke* ook opmerken, dat Luxemburg een Staat is van den Duitschen Bond en Limburg een gedeelte van de Nederlanden en slechts in betrekking tot den Bond.

De Kamer scheidde daarop tot heden ten 11 ure.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL, 14 November.

Na het voorgevallene aan de Tscherkessische kust, zijn nog eenige Engelsche oorlogschepen derwaarts gestevend. Gisteren zijn weder eenige Engelsche en andere oorlogschepen alhier aangekomen, waarbij ook een Amerikaansch.

Een vreeselijke brand is in den nacht van den 11. op den 12. Nov. in de Frankische voorstad Pera uitgebroken, welk gedeelte der stad gedeeltelijk in de asch is gelegd. Men rekent dat er 600 huizen zijn afgebrand. De brand ontstond des avonds 11 ure en duurde tot des morgens 7 ure. Ze was in een huis ontstaan, waar een meisje bij eene lamp was ingeslapen. Hare kleederen hadden vuur gevat, en zij zelve verbrandde zonder dat men haar hulp kon aanbrengen. Alle pogingen tot blussching waren vruchteloos, uit gebrek aan water en dewijl de huizen te digt op elkander stonden. De geredde meubelen werden door benden dieven weggeroofd. Nog heden zag men in de kelders den voorraad der ingeslagen steenkolen branden. Er is gebrek aan woning voor de talrijke ongelukkigen. De Turksche regering tracht eenige staande geblevene barakken te koopen, om de rondzwervende menschen onder dak te brengen. De Turken zijn daarbij zeer gelaten; men hoort geen gekerm of weeklagten: »De Heere heeft het zoo gewild!" zeggen zij, en daarin berusten zij. Zoo zag men eene Turksche familie op een hoop stroo, om eene tafel, in de vrije lucht, zitten; het eenige dat zij gered had. De huisvader rookte rustig zijne pijp, en de overigen vergenoegden zich met eene bete brood en een dronk water. Zij schenen zoo vergenoegd, alsof zij op eene landpartij zaten.

SPANJE.

MADRID, 19 November.

De jaardag der Koningin en der Prinses van Asturië is heden op de gebruikelijke wijze gevierd. Des avonds heeft de koninklijke familie de tooneelvoorstelling bijgewoond in den koninklijken schouwburg, waarvan de burgerij en het volk waren uitgesloten, dewijl alle plaatsen voor het garnizoen genomen waren. Tachtig duizend realen, welke voor een bal bestemd waren, zijn op bevel der Koningin aan de inrigtingen van weldadigheid gegeven.

Gister avond zijn op het Strooplein eenige schoten gelost, waarop de politie allen, die in de nabijheid in de herbergen waren, gearresteerd heeft. De rust is echter niet meer gestoord.

De bisschop van Osma heeft het grootkruis der orde van *Isabela la Catolica* ontvangen »ter belooning voor zijne trouw aan de kerk gedurende het revolutionnair tijdperk." Hij werd, gelijk men weet, verbannen, wijl hij op niet zeer voegzame wijze geprotesteerd had tegen de door de Kortes goedgekeurde basis der konstitutie, betreffende de godsdienst.

MADRID, 23 November.

De *Gaceta* deelt een besluit mede, waarbij de minister van finantien gemagtigd wordt, om buitenslands te doen aankoopen voor 60 millioen realen granen en meel, en die zonder inkomende regten te laten invoeren.

De goeverneur van Malaga, de heer *Gosset*, heeft alle wapenen der inwoners doen ophalen en de strengste maatregelen genomen om nieuwe oproeren te voorkomen.

ITALIE.

NAPELS, 12 November.

De beide alhier aangekomen fregatten der Westmogendheden hebben onze haven weder verlaten.

In de haven van Palermo zijn de Engelsche schepen Centaur en Ospreij aangekomen.

De koning heeft weder een antwoord op de nota der Westmagten afgegeven. Men weet niet of dat antwoord publiek zal gemaakt worden.

De Koning zal zich van Gaeta naar Caserte begeven, om de bevalling van zijne gemalin bij te wonen. De Koning zal alsdan vader van tien kinderen zijn, en bij deze vernieuwde vermeerdering zijner familie eene goede gelegenheid vinden, om eene amnestie uit te vaardigen, die men alsdan ook te gemoet ziet.

ROME, 16 November.

Naar men verneemt, is er sprake van de afzetting van pater *Airaldi*, den door zijne dwaze verordeningen dezer dagen bekend geworden inkwisiteur van Ancona. De kardinaals en bisschoppen zijn het in dezen geheel met den Paus eens, wijl de pater in kwestie zich op hun magtsgebied begeven heeft. — Men is des te meer gebelgd over de bewuste cirkulaire, wijl zij ook bepalingen tegen de Israëlieten bevat, en het pausdom reeds driemalen tot hen zijne toevlugt heeft moeten nemen, om leeningen te sluiten, en — de noodzakelijkheid daartoe zou zich wel meermalen kunnen opdoen.

Uit Napels verneemt men van den 15, dat, ten gevolge der steeds toenemende gisting, vooral in het arrondissement Cilento, de politie eene menigte arrestatiën heeft bewerkstelligd, naar men zegt, 150. Het volk de gevangenen willende bevrijden, is hieruit een gevecht met de gewapende magt gevolgd, waarin verscheidene personen ernstig gewond zijn.

De hertog *de Serradifalco*, wien s' Konings amnestie ten deel is gevallen, heeft bevel ontvangen, zich onmiddelijk naar Palermo te begeven, zonder Napels aan te doen.

GENUA, 19 November.

De koningin *Maria Christina* van Spanje is van Marseille alhier aangekomen, en heeft onmiddelijk hare reis naar Rome voortgezet.

Het Russische fregat Orlow, hebbende de grootvorstin *Helena* van Rusland aan boord, is van hier naar Nizza gezeild.

DUITSCHLAND.

TRIEST, 21 November.

Z. M. de keizer heeft heden de revue over de troepen gehouden, de hospitalen, de gevangenis, en de werken aan den ijzeren-spoorweg bezigtigd. H. M. de keizerin heeft de mis bijgewoond en daarna de meisjesscholen bezocht. De keizer en de keizerin woonden daarna een groot feest in het Nieuwe Lloyd arsenaal bij.

BERLIJN, 21 November.

Naar men veronderstelt zal in de Troonrede ook over Neufchatel gesproken worden, en dat niet zonder ...echt. Men meent dit, met het oog op de verpligtingen welke Pruissen zou op zich nemen, en welke later gehouden zou zijn na te komen. De voorstanders eener regelmatige schikking wenschen des te vuriger, dat voor den 29. zich ten minste eenige teekenen eener aanstaande oplossing voordoen.

BERLIJN, 22 November.

De Pruissische gezant in Zwitserland, de heer ...dow, heeft den 18 Nov. de vordering van Pruissen, namentlijk de invrijheid stelling der gevangenen, aan den president van het Zwitsersche bondgenootschap overgegeven. Het antwoord van den president, den heer *Stampfli*, is den 19. Nov. aan den raad medegedeeld, en is volgens eenige bladen, niet gunstig. — Pruissen zal alsdan andere maatregelen moeten nemen.

BERLIJN, 23 November.

De landdag van Meckclenburg heeft het voorstel, om tot het Tolverbond toe te treden, verworpen.

Volgens den *Preusz. Corr.*, bepaalt zich het verdrag van koophandel, tusschen Rusland en Napels gesloten, tot zekere regten van scheepvaart.

HAMBURG, 21 November.

De Senaat van Lubeck heeft van eene maatschappij van Belgiesche kapitalisten eene memorie ontvangen, betreffende de daarstelling van een spoorweg van Antwerpen naar Bremen, Lubeck en Hamburg. Deze linie welke van groot belang is voor den handel van die steden met België, zal uitgebreide werken vereischen, daar men, volgens de opgemaakte plannen en bestekken, bruggen zoude moeten leggen over vijf of zes zeer breede bevaarbare rivieren, als b. v. de Ems, de Weser, de Elbe.

Ten gevolge onzer steeds toenemende handelsbetrekkingen met de Nederl. Oost-Indische koloniën, heeft de Senaat besloten tot de oprigting te Batavia van een generaal konsulaat en als konsul benoemd den heer *Wilmans*.

ENGELAND.

LONDEN, 23 November.

Men verneemt, uit New-York, dat de verdeeling der stemmen der verschillende Staten voor de presidentskeuze is geweest als volgt:

Voor *Buchanan*.		Voor *Fremont*.		Voor *Fillmore*.	
Vrije Staten.		*Vrije Staten.*		*Slavenstaat.*	
Indiana	13.	Connecticut	6.	Maryland	8.
New Jersey	7.	Illinois	11.		
Pennsylvanie	27.	Jowa	4.		
Kalifornie	4.	Maine	8.		
Slaven Staten.		Massachusetts	13.		
Alabama	9.	Michigan	6.		
Arkansas	4.	New Hamsphize	5.		
Delaware	3.	New York	35.		
Florida	3.	Ohio	23.		
Georgie	10.	Rhode Island	4.		
Kentucky	12.	Vermont	5.		
Louisiana	6.	Wisconsin	5.		
Mississipi	7.				
Missouri	9.		125.		
Noord Karolina	10.				
Zuid Karolina	8.				
Tenessee	12.				
Texas	4.				
Virginia.	15.				
	163.				

Men ziet uit dezen staat, dat vooreerst de vrije Staten niet die eensgezindheid hebben betoond als de slavenstaten, anders ware zonder kijf *Fremont* gekozen; maar wat meer is, dat werkelijk Pennsylvanie beslist heeft over de presidentskeuze. Van de 296 stemmen was de meerderheid 148. Had Pennsylvanie niet voor *Buchanan* gestemd, dan had deze de meerderheid niet gehad. Voegt men deze 27 stemmen bij die van *Fremont*, dan ware deze gekozen, en had Pennsylvanie voor *Fillmore* gestemd, dan had niemand de meerderheid gehad. De keuze had dan door de kamer der volksvertegenwoordigers moeten geschieden en dan ware zeer zeker *Buchanan* niet benoemd. Pennsylvanie deed de weegschaal dus overslaan; daarom hechtte men voor eenige weken zooveel aan de daar plaats gehad hebbende plaatselijke verkiezingen, die in demokratieschen zin uitvielen en dus reeds de keuze van *Buchanan* bijna verzekerden. *Buchanan* is trouwens in Pennsylvanie geboren, dat zijn staatgenoot niet heeft willen verlaten. Moge *Buchanan* dat niet vergeten, dan behoeft men nog niet te vrezen, dat hij te veel aan de eischen der Slavenstaten zal gehoor verleenen. Intusschen zal de demokratiesche partij in de Kamer der afgevaardigden, waar ze thans eene minderheid heeft van 80 stemmen, eene meerderheid van 25 à 30 hebben en in den Senaat zal ze de meerderheid wel behouden, die ze reeds bezit. Als hoofd dier partij zal *Buchanan* dus thans vrije handen hebben.

In Mexiko is het nog verwarring; men sprak er echter van, dat *Vidauri* eindelijk *Cononfort* als president erkend had.

LONDEN, Maandag 24 November.

Met de Asia, die den 12 Nov. New-York heeft verlaten en gisteren avond te Liverpool is binnengekomen, is berigt ontvangen, dat het kabinet van *Buchanan* waarschijnlijk zal bestaan uit de heeren *Cass*, *Toney*, *Richardson* en *Cobb*.

— 23 *Nov.* Gek. $94^{1}/_{4}$; Sp. 3 pCt. $41^{3}/_{4}$; $1^{1}/_{4}$ pCt. $23^{5}/_{8}$; Rusl. 5 pCt. 106; $4^{1}/_{2}$ pCt. $95^{1}/_{2}$; Holl. 4 pCt. 96; $2^{1}/_{2}$ pCt. $65^{1}/_{4}$; Sard. 5 pCt. 91.

FRANKRIJK.

PARIJS, 23 November.

Er is hier veel sprake van de vraag of het *Aali* of wel *Ali-Pacha* is, die minister van buitenlandsche zaken in het kabinet van *Reschid* is geworden, en ook voortdurend van de al of niet bijeenroeping van het kongres. Overigens biedt de politiek slechts weinig belang.

De 40/100 in den eigendom van *la Presse* is door den heer *Millaud* voor 825,000 fr. van den heer *de Girardin* gekocht.

De baron *v. Kisseleff* heeft zijne salons geopend en ontvangt veel bezoek. — *Rossini* bevindt zich ook te Parijs weder onder zijne vrienden. Hij blijft bij zijn voornemen, geen enkele noot meer op papier te willen zetten.

Terwijl de Engelsche pers vrij heftig blijft en zelfs Frankrijk soms niet spaart, is de verbroedering tusschen de marine der beide Westmagten in de wateren van Korsika uitnemend.

Volgens berigten uit Napels van den 20 Nov. bevond de koning zich steeds te Gaeta. Aldaar was een handelsverdrag afgekondigd tusschen Napels en de Vereenigde Staten. Men sprak er van eene verbetering van het toltarief.

PARIJS, Maandag 24 November.

De *Moniteur* deelt mede dat de keizer den graaf *Wilhelm van Wurtemberg* ten gehoore heeft ontvangen.

De heer *de Salles*, onder prefekt van Bar- sur-Aube, heeft den heer *Petit* bij de afdeeling der boekdrukpers vervangen.

Volgens eene telegrafische depêche uit Konstantinopel van den 22 Nov. heeft de nieuwe minister van buitenlandsche zaken, *Aali-Pacha*, zijn ontslag ingediend.

MARSEILLE, Maandag 24 November.

De prijs der granen is hier steeds dalende. De toevoer is heden weder groot en bedraagt 80,000 mudden.

De paketstoomboot Hijdaspe is alhier aangekomen met berigten uit Konstantinopel tot den 13. Nov. Op dien dag was de prijs van het koorn staande gebleven. In den Bosphorus zag men bij voortduring vele vaartuigen, met granen beladen, naar de Middellandsche zee stevenen.

Feruck-Khan, de Perzische ambassadeur, had een bezoek bij den Russischen gezant, den heer *v. Boutenieff*, afgelegd.

De grensbepaling van Turkijë en Rusland in Azië is tot de maand Mei uitgesteld.

Het *Journal de Constantinople* bevat het berigt omtrent een brand, die in de voorstad Pera heeft gewoed. Er waren daarbij meer dan 600 huizen vernield. Er was eene inschrijving geopend voor degenen, die er door geleden hebben.

Uit Andrinopel heeft men berigt van den 6. Nov., dat een vreeselijke brand ook in die stad was uitgebroken.

Te Bagdad heerschte den 15. Okt. de cholera, die er groote verwoestingen aanrigtte.

De Czaar heeft verscheidene dekoratiën aan Perzische grooten geschonken, en aan den eersten minister van den Schach zijne bijzondere achting doen betuigen.

BELGIE.

BRUSSEL, 24 November.

De beraadslagingen in onze kamer hebben de algemeene aandacht in de laatste dagen bijzonderlijk gaande gehouden. Men weet, dat de minister van binnenlandsche zaken *Dedecker* bij de beraadslagingen in den Senaat vrij konstitutioneel en liberaal in zijne verklaring is geweest omtrent de kwestie van het onderwijs, waardoor hij zich loftuigingen van de liberale en ernstige verwijtingen van de klerikale pers heeft op den hals gehaald; deze laatste is zelfs zoo ver gegaan, dat het orgaan van den Bisschop van Brugge heeft gezegd, dat de minister door dat gedrag eene laagheid heeft begaan. Misschien een weinig verschrikt door de heftige aanvallen, van zijne eigene partij tegen hem uitgegaan, is de minister Vrijdag teruggetreden op zijn weg, en heeft hij aan de eischen zijner partij blijkbaar eenige inwilligingen gedaan. Daarentegen heeft de heer *Dedecker* Zaturdag op nieuw het woord gevoerd, en toen weder eenigzins afgebroken wat hij den vorigen dag had opgebouwd. Nadat de heer *De Theux*, hoofd der klerikalen in de kamer, den minister had verdedigd en had betoogd, dat zijne partij eerlijk aan de grondwet gehecht was, zonder de vrijheid van godsdienst te willen vernietigen, maar evenmin daarbij dulden zou, dat staatsbeambten, als de Hoogleeraren zijn, ongestraft aanranden, wat aan bijna geheel België het dierbaarst is, heeft de heer *Dedecker* de tribune bestegen. Hij heeft verklaard, dat hij het verwacht had, dat hij, die zich aan eene verzoenende staatkunde verlangde te houden, wel van alle kanten zou veroordeeld worden, omdat gematigdheid bij heftig verschil niemand bevredigt, en dat het daarom ook niet te verwonderen was, dat de eene hem van zwakheid, de andere hem van laagheid beschuldigde; hij had echter gemeend pal op den grondwettigen weg te hebben kunnen en moeten staan. Daarom had hij niet toegegeven aan den wensch der bisschoppen, die beide hoogleeraren hadden willen afgezet zien, daarom heeft hij de geestelijkheid niet willen toegeven, toen deze het onderwijs aan eenig dogma wilde ondergeschikt hebben; maar daarom had de minister aan den anderen kant toch moeten afkeuren den hoogleeraar, die te ver ging en door het verspreiden van denkbeelden, in strijd met bijna alle godsdiensten, schrik bragten onder de gezinnen. De vrijheid van geweten moet geëerbiedigd blijven, maar daarom mag evenmin een Protestantsch leerling op eene Staatsschool genoopt worden, lessen van den Roomschen Katechismus aan te hooren, als de Roomschen om de godsdienst zijner vaderen te hooren verloochenen. Het moge moeijelijk wezen, maar om de gewetensvrijheid van allen te bewaren, mag geen godsdienstig onderwijs op eenige Staatsschool worden gegeven. De minister hierop de heftigheid besprekende, waarmede hij is aangevallen, heeft gezegd: »Ik moet protesteren tegen de strekking van een deel der R.-Katholieke pers, en ik doe dat, omdat ik gehecht ben aan de R.-Katholieke grondwettige zaak, die zoozeer door de buitensporigheden dier pers wordt benadeeld. Ik heb ijverig gestreden tegen de overdrijving van den liberalen geest. Ontmoet ik dezelfde strekking bij mijne partij, ik heb dan ook den moed, die af te keuren. Ik protesteer er tegen, omdat zij, naar mijn oordeel, tot een afgrond leidt, waarin met de godsdienst, onze nationaliteit zelfs zal te loor gaan. Ja, M. H.! als men op de R.-Katholieke pers der beide Vlaanderen let, dan mag men vrijuit zeggen, dat een adem van onverdraagzaamheid over België schijnt te zijn heengetogen!"

De heer *Verhaegen* heeft na zulk eene ministeriële rede het woord niet willen opvatten, maar aan den heer *de Mérode* gelegenheid gegeven, de dwaze eischen van de heftigen uit de klerikale partij uiteen te zetten, om daarop beter te kunnen antwoorden. Dat antwoord is krachtig geweest, gelijk men dat van den heer *Verhaegen* kon verwachten; hij heeft het doen uitkomen, dat de vrijheid van godsdienst en van geweten niet voor de Roomschen in de grondwet was geplaatst, omdat die toch de meerderheid uitmaakten, maar dat ze bepaald ter geruststelling van de minderheid, van de andersdenkenden, is opgenomen; maar dat de R. geestelijkheid als altijd alleen voor zich vrijheid verlangt en eischt. Het onderwijs van staatswege gegeven, mag noch Roomsch, noch Protestantsch, noch Israëlitiesch wezen, het moet zuiver zedelijk en wetenschappelijk zijn.

Heden zullen thans de diskussiën worden voortgezet. Maar de zaak is reeds zoover gekomen, dat waarschijnlijk de verdere diskussiën weinig zullen beteekenen. Dit is vooral opmerkelijk, dat de hoofden der klerikale partij in de Kamer den minister *Dedecker*, wel is waar verdedigen, maar dat bijna de geheele klerikale pers hem hevig aanrandt, een nieuw bewijs, dat de enkele ervaren mannen van de klerikale partij de partij zelve niet kunnen weêrhouden in het doen van steeds onbillijke eischen, en dat die heftige, ultramontaansche fraktie de geheele partij eigenlijk medesleept. Het land is echter thans door een minister uit de klerikale partij zelve gewaarschuwd; moge die waarschuwing niet verloren gaan.

ADVERTENTIEN.

⁂ Op den 21. November overleed alhier onze hartelijk geliefde Tante en Behuwdtante, Jonkvrouwe SARA MARIA TJAKETTA MEERMAN VAN DER GOES, in den gezegenden ouderdom van bijna 74 jaren.

Utrecht, 22 Nov. 1856.

Mr. C. W. HUBRECHT.
J. A. P. HUBRECHT—
MEERMAN VAN DER GOES.

⁂ Den 22. November 1856 is op den Huize *Renswoude* zeer voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER*, Vrouwe H. J. W. Baronnesse TAETS VAN AMERONGEN VAN RENSWOUDE, geboren HUYDECOPER.

⁂ De vrienden en kennissen van wijlen Mevrouw de Wed. VAN COOTH, geb. v. LAKERVELDT, worden bij deze door de ondergeteekenden, ook namens hare Familie, beleefdelijk bedankt voor de vriendelijke deelneming en belangstelling gedurende hare ziekte en na haar overlijden betoond.

P. F. VAN COOTH,
H. C. VAN DER MEER,
Executeuren.

JAVA COMITÉE.

Hulpgenootschap Utrecht.

⁂ Vergadering op Woensdag 26 Nov., des avonds ten 8 ure, in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen, voor Leden en voor alle verdere belangstellenden in de zendingzaak. De Heeren T. M. LOMAN en J. ESSER, *uit Amsterdam*, zullen het woord voeren.

Toegang vrij.

⁂ In de gewone Vergadering van de Utrechtsche Afdeeling der Maatschappij *TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN*, Woensdag 26 Nov. 1856, zal de *spreekbeurt* worden vervuld door Dr. H. J. BROERS, en eene *bijdrage* door Prof. B. TER HAAR, in plaats van Dr. VIEHOFF.

⁂ Donderdag 27 November 1856, des avonds ten acht ure

TWEEDE VOORLEZING

van Mr. I. DA COSTA.

METALEN KRUIS.

⁂ Vergadering van de AFDEELING UTRECHT op Maandag den 1. December 1856, ten half acht ure, in het Gebouw van Kunsten en Wetenschappen.

Belangrijke mededeeling.

Het Bestuur der Afd.,
Graaf NAHUYS, *President*.
A. G. J. TAETS VAN AMERONGEN, *Secr.*

AANBESTEDING.

⁂ Kerkvoogden der Ned. Herv. gemeente van Rhenen zijn voornemens, op Woensdag den 3. December 1856, des voormiddags ten 11 ure, in het Logement *de Koning van Denemarken*, te Rhenen, in het openbaar aan te besteden:

De geheele vernieuwing der Banken, Zitplaatsen, enz., in de kerk aldaar, op de wijze, zoo als breedvoerig bij bestek is omschreven.

Het bestek en de teekeningen liggen ter inzage bij den Adm. Kerkvoogd aldaar, bij wien tevens gedrukte bestekken te bekomen zijn tegen betaling van eene gulden per stuk.

Op Zaturdag den 29. November 1856, des voormiddags ten 11 ure, en des voormiddags voor de aanbesteding, zal aanwijzing in het kerkgebouw gegeven worden, terwijl inmiddels inlichtingen te bekomen zijn bij Kerkvoogden voornoemd, en bij den Heer P. VAN DER KEMP, Gemeente Architect te Nijmegen.

⁂ Op Dingsdag den 2. December 1856, des voormiddags ten 10 ure, zullen ter plaatse alwaar na te melden Boomen staan, publiek worden verkocht;

38 stuks gave IEPEN BOOMEN, van 4 à 6 palm over kruis.

1 SPARRENBOOM à 5½ palm, 3 WILGEN à 5 palm, 6 POPULIEREN van 3 à 6 palm over kruis.

Voorts omstreeks 20 SPARREN, eenige LINDENBOOMEN, en 50 diverse BOOMSTAMMEN.

Alles staande en gelegen in en nabij de stad Ysselstein. Nader bij billetten.

HOUTVERKOOPING OP VREDENDAAL,

bij W. KOUWENHOVEN,

⁂ op Donderdag 4 December 1856, van EIKEN-, IEPEN-, WILGEN- en ESSCHEN BOOMEN, HAKHOUT en EIKEN TAKKENBOSSEN, staande op *Koelenberg*, in het *Burenveld*, langs den Biltschen straatweg, bij *Arenberg* en op Vreedendaal, ten overstaan van den Notaris VOSMAER, te Utrecht.

f 1000 als premie voor den teleurgestelde.

⁂ De Heer **Bethman**, uit 's *Hage*, heeft de eer het geachte publiek bekend te maken, dat bij aanneemt KALE HOOFDEN, mits niet veroorzaakt door Kinderziekte, benevens KLIERVLEKKEN, volkomen te genezen. — Per contract verbindt men zich om eerst 6 maanden na het terugbekomen van het haar te betalen. — Ook beveelt hij zich aan, om het Haar der Dames en Kinderen dikker, krullend en golvend te maken.

Hij is dagelijks te spreken of te ontbieden ten huize van den Heer G. J. RUYSCH, Boekhandelaar, Mariaplaats, tegenover het gebouw van Kunsten en Wetenschappen, van 's morgens 10 tot 's avonds 5 ure.

⁂ Men vraagt te Utrecht *te huur* tegen 1 Mei a. s. een HUIS met 5 à 6 Kamers, bij voorkeur met Tuin, gelegen op een goeden stand, den huurprijs van ruim *f* 500 niet te boven gaande. — Adres met brieven onder lett. K. bij den Boekhandelaar J. G. BROESE, Oudegracht bij de Gaardbrug.

GLACED FER.

⁂ Het IJzerglans (ijzer-oxydule) overtreft al het tot heden toe aangewende potlood om Kagchels, Haarden, Fournuizen, enz., spoedig een duurzaam, uitmuntend schoon, glanzend zwart te geven, het dekt alle roest- en brandvlekken, die niet weder te voorschijn komen, geeft een innerlijk zwarten gloed, bij het branden geen reuk, en beveelt zich door hare gemakkelijke bewerking bijzonder aan.

Het is in blikken doozen met de beschrijving der behandeling à 25 cents verkrijgbaar bij

H. G. K. van Ommeren, te Arnhem.
M. J. C. Ham, Choorstraat te Utrecht.
H. Boderij, te Gorinchem.
L. Ulfelder, te Tiel.
A. A. van Wageningen, Kamperst. te Amersfoort.
C. Heij, te Veenendaal.

NEDER- LANDSCHE

RHIJN- SPOORWEG-

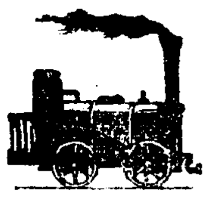

MAAT- SCHAPPIJ.

VERVOER VAN VERSCHE VISCH,

⁂ De DIRECTIE brengt ter kennis van belanghebbenden, dat Versche Visch met den Personentrein uit *Amsterdam* ten 5 u. 50 m. en uit *Rotterdam* ten 5 u. 20 m. verzonden, nog denzelfden avond met den Nachttrein van *Emmerik* naar *Deutz* (*Keulen*) en de verdere Stations van den *Keulen-Mindener Spoorweg* worden vervoerd.

De Visch moet daartoe minstens één uur vóór het vertrek van dien Trein aan de Hoofdstations zijn aangebragt en als *"Eilgut"* ter verzending worden aangegeven.

Amsterdam, 21 November 1856.

De Directie der Nederlandsche Rhijn-Spoorweg-Maatschapppij,
F. C. ZILLESEN, Vice-President.
J. C. S'JACOB, Secretaris.

⁂ Bij C. VAN DER POST Jr., komt van de pers:

Mr. H. A. SPANDAW, DE VROUWEN, 4e druk . . . . *f* 2.40
J. B. CHRISTEMEIJER, VEDELKLANKEN, Rijmelarij van vrolijken inhoud . . . *f* 0.60
J. MOLENSCHOTT, LICHT EN LEVEN - 0.40
F. W. TITTMAN, GEEST en MATERIALISMUS . . . . *f* 0.40

Volgt binnen weinige dagen:

Mr. C. L. SCHULLER en Mr. H. WALLER, WETBOEK VAN KOOPHANDEL . . *f* 2.40

⁂ Bij WILLEM THIEME, te Zutphen, is verschenen, en bij alle Boekhandelaren te Utrecht verkrijgbaar gesteld:

PANTHEON.

Tijdschrift ter verspreiding van **nuttige kennis**, onder redactie van Mr. W. R. BOER, D. GROTHE, Dr. J. W. GUNNING en Mr. O. VAN REES.

Nieuwe Serie. — Eerste Jaargang.

Inhoud der verschenen afleveringen:

Léon Faucher, als Staatsman en Staatshuishoudkundige, door *W. R. Boer*. — De Aardbol als gloeijend vloeibaar ligchaam, door *D. Grothe*. — Over Zielkunde, door *J. H. Gunning Jr.* — De Engelsche Staatsregeling sedert Willem III., door *O. van Rees*. — De Phosphorus uit het dagelijksche leven, door *J. W. Gunning*. — De uitgebreidheid der Engelsche Spoorwegen, door *D. Grothe*. — De voortbrenging der Granen in Rusland, inzonderheid in de Zuidelijke Gouvernementen, vergeleken met die van eenige andere landen, door *Wijnne*. — Iets over de Geophagie of het eten, door *A. W. M. van Hasselt*. — Over invloed der bloedverwantschap tusschen Man Vrouw, door *J. B. Dompeling*.

Prijs per aflevering f —,50.

Marktberigten.

Utrecht 22 November. *Winter Tarwe* van *f* 10,50 tot *f* *Winter Rogge* van *f* 7,50 tot *f* 8,25. *Garst* van *f* tot *f* 6,50. *Zand Boekweit* van *f* 8,00 tot *f* 8,75. *Haver* van *f* 4,40 tot *f* 4,75. *Ligte Haver* van *f* tot *f* 4,25. *Witte Boonen* van *f* 10,50 tot *f* 12,00. ven *Boonen* van *f* 7,25 tot *f* 7,50. *Paarden Boonen* *f* 7,00 tot *f* 7,25. *Groene Erwten* van *f* 7,00 tot *f* *Graauwe Erwten* van *f* 10,50 tot *f* 14,50. *Hooi* *f* 16,00 tot *f* 18,00. *Appelen* van *f* 5,00 tot *f* *Boter* (*gras*) van *f* 1,08 tot *f* 1,20. *Idem* (*wei*) van *f* tot *f* 1,04 het pond. *Hoendereijeren* van *f* 3,00 tot *f* de 100 stuks. *Aardappelen* van *f* 1,40 tot *f* 1,90.

Ter markt waren aangebragt: 941 mudden Tarwe, 6 Rogge, 405 m. Boekweit, 347 m. Haver, 20 m. G 123 m. Duiven- en Paardenboonen, 200 m. Wittebo 507 m. Groene Erwten, 85 m. Graauwe Erwten- en pucijners, 1865 m. Aardappelen en 2210 ponden B

De handel in Tarwe en Rogge was lusteloos en w iets lager afgegeven, Boekweit met levendigen hand tot verhoogde prijzen verkocht, de overige artikel een doen.

Amsterdam, 24 November. Tarwe tot ongeveer v prijzen, weinig omgegaan; 129 ℔ b. Pools. *f* 470; ℔ dito *f* 420; 127, 128 ℔ dito *f* 450; 128 ℔ n. *f* 375; 127 ℔ n. Geld. *f* 370; 155/2 ℔ dito *f* 375; ℔ dito *f* 390; 123 ℔ b. Pools. *f* 405.

Rogge bij partijen tot lagere prijzen afgedaan; 117, ℔ Holst. *f* 210, *f* 216; 118, 119, 120 ℔ Arch. *f* *f* 233, *f* 236; 117, 118 Petersb. *f* 222, *f* 225; ℔ Inl. *f* 230.

Garst zonder handel. — Haver slap; 80 ℔ fijne *f* Boekweit onveranderd; 118 ℔ Amersf., Nijkerk en G *f* 244; 118 ℔ Gord. *f* 244; 117 ℔ dito *f* 241 a/d Z

Rotterdam, 24 November. Granen. Tarwe: Zeeu Vlaams. en Overm. aan gebruikers en verzending to rige prijzen langzaam van de hand gegaan; goede puike *f* 11,50 à *f* 12,25, Mindere *f* 9 à *f* 11,25; Ro soorten weinig gevraagd en meestal iets lager verko 162 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 420; 161 ℔ dito *f* 410, *f* 4 *f* 420; 160 ℔ Bovenl. *f* 375; 157, 158, 159 ℔ *f* 370; 160 ℔ Petersb. Cub. *f* 395. Rogge: Over Zeeuws. en Vlaams. bragt bij kleinen aanvoer ruim rige prijzen op *f* 7 à *f* 8,20; voorts 146 ℔ Arch. *f* *f* 255; 145 ℔ dito *f* 250; 143 ℔ Petersb. *f* 240. G Zeeuws., Vlaams. en Overm. 10 c. lager; Winter *f* à *f* 6,70; dito Zomer *f* 5,25 à *f* 6,50. Haver 20 c. la Zeeuws. en Inl. Korte *f* 3,10 à *f* 4,30; dito Lange *f* à *f* 3,70. Boekweit *f* 10 hooger, op 140 ℔: Noord *f* 242, *f* 245, *f* 248; Rijn *f* 245, *f* 250.

Schiedam, 24 November. Granen. Verkocht: Ro 145 ℔ Arch. *f* 248 6/w.; 142 ℔ Petersb. *f* 228 k *f* 230 6/w. Gerst 130 ℔ Maph. *f* 243 kont., *f* 245 6/ 133 ℔ Pernau *f* 270 kont.

Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 25,00; Je id. *f* 30,50; Amsterd. proef *f* 31,75, zonder de belas

---

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Ned Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnen*

Nov.	ren	Wind- rigt	kr	Barom. bij 0°	Ther. F	Afwijk. d. temp	Vochtigh	Gev. regen	*Aanmerkin*
			N. ℔						
23	2	nw.	16.0	758.60	50.7	+ 11.0	0.96	1.5	Betr.; reg
	10	wnw.	14.0	56.76	51.6		91	1.1	Idem.
24	8	wnw.	28 0	51.35	51.4		86	0.7	Zw. bewolk
	2	nw.	8.0	50.81	49.5	+ 8.3	88	0.9	Bewolkt.
	10	nw.	2.0	52.02	43.5		80	0	Ligt bewolk
25	8	n.	16.0	53.51	36.5		86	s 2.1	Bew.; bu

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 24 November 1856

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . .	2½ pCt.	62⅞	63	62$\frac{15}{16}$
dito dito	3 „	75	75$\frac{1}{16}$	75$\frac{1}{16}$
dito dito	4 „	94	94$\frac{1}{16}$	94$\frac{1}{16}$
Amortisatie-Sijndikaat	3½ „	89$\frac{13}{16}$		
Handelmaatschappij .	4½ „	135		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ „	100		
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en Co.*	5 „	103	103⅜	103⅜
Obligat. 1828 & 1829	5 „	102¼	102⅜	102⅜
Certifikat. 1831 & 1833	5 „	92¼		
Certifikaten 1840 . .	4 „	83½		
Cert. bij *Stieglitz* . .	4 „	82$\frac{13}{16}$	87⅞	82$\frac{15}{16}$
dito Adm. te Lond.	4½ „	92⅜	92½	
Cert. van Assign. . .	6 „	62¼		
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500		152½		
Obligatien.	4 pCt.	76⅛		
SPANJE.				
Obligatien	1¼ pCt.	22$\frac{15}{16}$	23	22$\frac{15}{16}$
dito	3 „	40⅞		
Binnenl. Schuld . . .	3 „	36¾	36$\frac{13}{16}$	
Bewijzen Koepons . . .		5$\frac{5}{16}$	5⅜	
OOSTENRIJK.				
Oblig. Metaliek . . .	5 „	73⅛	73⅞	73⅞
Oblig. N.	5 „	82⅝	82⅞	82⅞
dito dito La B. 54 .	5 „	82⅝	82⅞	82⅞
dito dito	2½ „	38⅛	38$\frac{9}{16}$	38$\frac{9}{16}$
BELGIE.				
Certifik. bij *Rotschild*	2½ pCt.	50$\frac{13}{16}$		
PORTUGAL.				
Obligatiën	3 pCt.	44		
AMERIKA.				
Venez. Oblig. 6 pCt., nu	4¼ „	83¾		
Grenada, Oblig. . . .	3 „	20$\frac{1}{16}$	20¼	20¼
Mexiko, Obl. 1854 £ 100	3 „	20$\frac{7}{16}$	20¾	20$\frac{7}{16}$

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.